

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของโปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ต่อภาวะซึมเศร้าของเด็กวัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ผู้เขียน นางสาวพยาม การดี

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. ดารารรณ ต๊ะปินตา ประธานกรรมการ
อาจารย์สิริลักษณ์ วรรณะพงษ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

ภาวะซึมเศร้าเป็นปัญหาทางสุขภาพจิตที่สำคัญและพบสูงขึ้นในเด็กวัยรุ่นที่เข้ามาอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งมีผลกระทบอย่างมากทั้งต่อตัวเด็กวัยรุ่นเอง ครอบครัว และสังคม พฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์น่าจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะใช้ช่วยเหลือเด็กวัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มีภาวะซึมเศร้าได้

การวิจัยกึ่งทดลองชนิดศึกษาสองกลุ่มแบบวัดซ้ำครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ต่อภาวะซึมเศร้าของเด็กวัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน แบบเฉพาะเจาะจง แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ และกลุ่มควบคุมได้รับการดูแลตามปกติในสถานที่ทำการศึกษา เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย 1) แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบประเมินภาวะซึมเศร้าของเบ็ค (Beck Depression Inventory I [BDI-1A]) แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดย มุกดา ศรียงค์ (2522) มีค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ 0.89 และ 3) โปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของเอลลิส (Ellis, 1994) และจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางแบบวัดซ้ำ และสถิติทดสอบค่าที ชนิด 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าในระยะทันทีหลังโปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์สิ้นสุด และระยะติดตามผล 2 สัปดาห์หลังโปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์สิ้นสุด ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าก่อนได้รับโปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2. กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าในระยะทันทีหลังโปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์สิ้นสุด และระยะติดตามผล 2 สัปดาห์หลังโปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์สิ้นสุด ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า โปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์สามารถลดภาวะซึมเศร้าของเด็กวัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้หลังโปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์สิ้นสุดทันที และระยะติดตามผลหลังโปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์สิ้นสุด 2 สัปดาห์ ดังนั้นบุคลากรทางด้านสุขภาพจิต โดยเฉพาะพยาบาลจิตเวช สามารถใช้โปรแกรมพฤติกรรมบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ในการลดภาวะซึมเศร้าในเด็กวัยรุ่นสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้

Thesis Title	Effect of Rational Emotive Behavior Therapy Program on Depression of Adolescents in the Juvenile Observation and Protection Centre		
Author	Miss Phayam Kandee		
Degree	Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)		
Thesis Advisory Committee	Associate Professor Dr. Darawan Thapinta	Chairperson	
	Lecturer Siriluck	Vadtanapong	Member

ABSTRACT

Depression is a significant mental health problem and on the increase in adolescents in the Juvenile Observation and Protection Centre. This has a tremendous impact on them, their family, and society. A Rational Emotive Behavior Therapy Program is one alternative intervention strategy that can be utilized to reduce adolescent depression in the Juvenile Observation and Protection Centre.

The purpose of this quasi-experimental research, two groups with repeated measures, was to determine the effect of the Rational Emotive Behavior Therapy Program on depression of adolescents in the Juvenile Observation and Protection Centre. Forty subjects were purposively selected and assigned into experimental and control groups, 20 subjects in each group. The experimental group received the Rational Emotive Behavior Therapy Program while the control group received the usual care provided in the normal setting. The research instruments consisted of; 1) Demographic Data Form; 2) Beck Depression Inventory I (BDI-1A) translated into Thai by Mukda Sriyoung (1797) with a Cronbach's alpha coefficient of .89; and 3) A Rational Emotive Behavior Therapy Program developed by the researcher based on the concept of rational emotive behavior therapy proposed by Ellis (Ellis, 1994) as well as the related literature review. The content validity of the program was confirmed by five experts. Data were

analyzed using descriptive statistics, one-way repeated measure analysis of variance, two-way mixed repeated measure analysis of variance and independent t-test.

The results of the study revealed that:

1. The experimental group's posttest depression mean score and the 2 week follow up mean score was significantly lower than the pretest. ($p < .001$).
2. The immediately posttest depression mean score and the 2 weeks follow up mean score of the experimental group was significantly lower than that of the control group. ($p < .001$).

The results of this study indicate that the Rational Emotive Behavior Therapy Program decreased depression of adolescents in the Juvenile Observation and Protection Centre immediately upon the completion of the program and remained at the same level for 2 weeks. Therefore, mental health professionals, especially psychiatric nurses can apply the Rational Emotive Behavior Therapy Program to decrease depression among adolescents in the Juvenile Observation and Protection Centre.